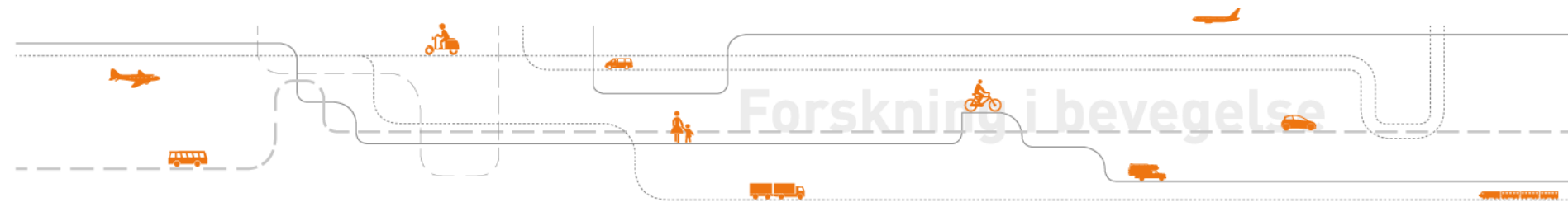

Arbeidsreiser i Oslo/Akershus

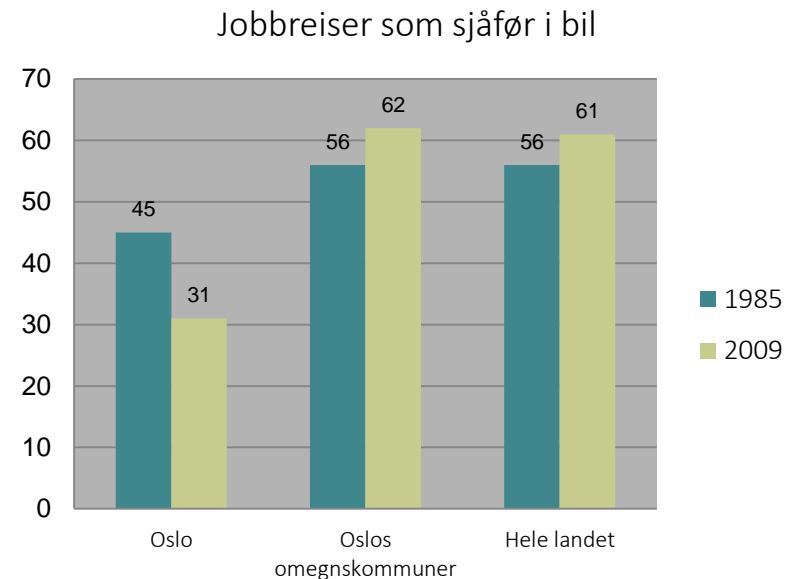
Analyse av seks virksomheter i tre soner

Tom Erik Julsrud
tej@toi.no

Hvordan kan en redusere veksten i arbeidsrelaterte bilreiser i Oslo og Akershus?

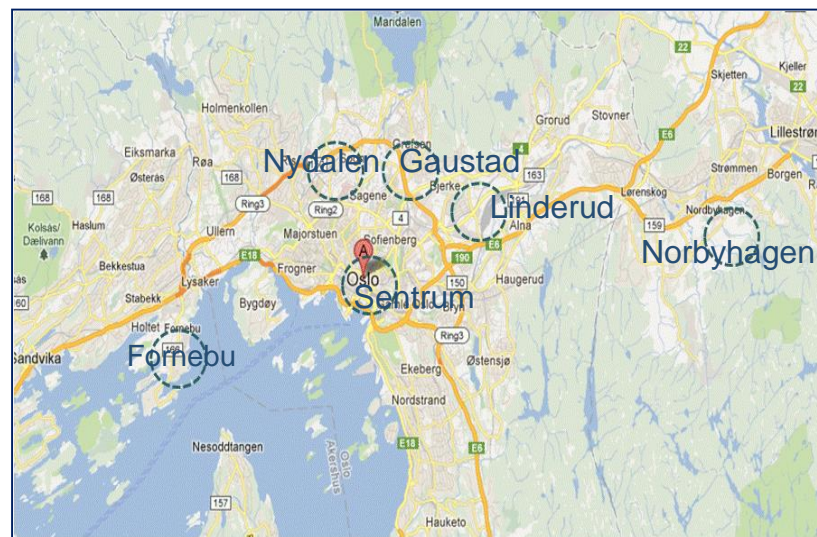
- Prosjektet "Reisevaneendring i OA.."
 - Har som hovedformål å utvikle et sett med relevante tiltakspakker som kan bidra til å nå målene fastsatt i NTP med utgangspunkt i seks knutepunkter i hovedstadsregionen
 - Finansieres som en del av Regionale Forskningsfond i Hovedstaden, med bidrag fra Jernbaneverket, Bymiljøetaten, Statens Vegvesen, Akershus Fylkeskommune; Sekretariatet for OP3
- Bakgrunn
 - Veksten i jobbreiser med bil har de siste årene økt, spesielt i områdene rundt sentrum.
 - Hvordan nå NTP-målene om at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange?
- Foreløpige sammenstillinger av sentrale funn

Prosjektet «Reisevaneendring i Oslo og Akershus...»

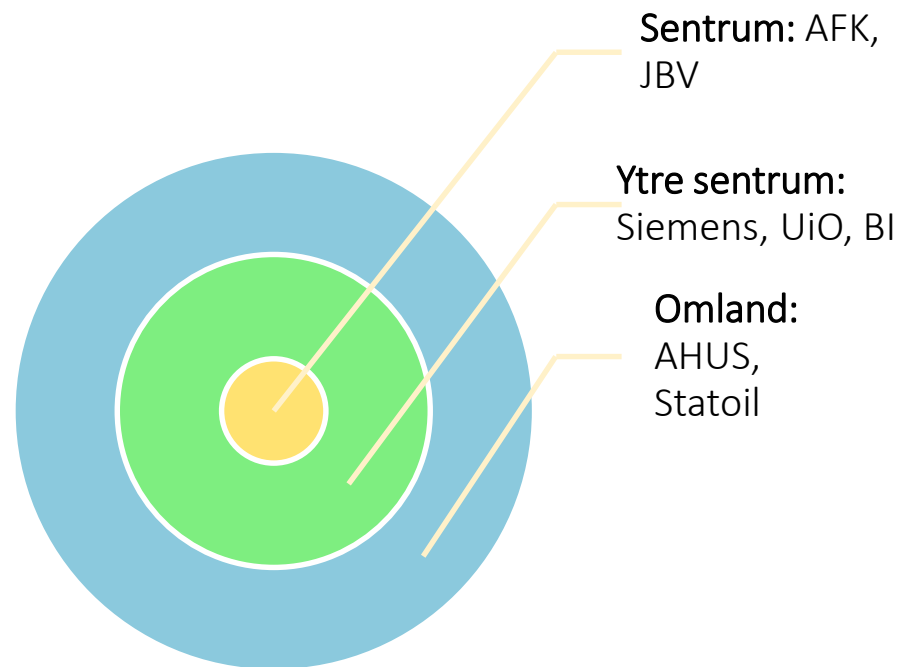
Analyser av seks knutepunkter i Oslo og Akershus

- Fokus på seks knutepunkter med betydelig næringsvirksomhet og trafikkmessige utfordringer
 - Fornebu (Statoil);
 - Nydalen (BI);
 - Gaustad (UIO);
 - Linderud (Siemens);
 - Sentrum (AFF/JBV);
 - Nordbyhagen (Ahus)
- Alle områdene studeres gjennom en kombinasjon av ulike metoder
 - Analyser av ansattes resemønster basert på bedriftsstudier
 - Pendlingsstrøm-analyse
 - Samvalgsstudie basert reisesendes vurdering av sentrale tiltak
 - Scenarioanalyser

Virksomheter lokalisert i tre soner

- Virksomhetene kan plasseres innenfor ulike urbane soner
 - *Sentrum; ytre sentrum; omland*
- Lokasjon tilsier ulikheter i
 - *Eksisterende kollektivtilbud*
 - *Enkelhet i bruken av bil*
- Sentrale likheter
 - *Kunnskapsbedrifter med mange pendlere*
 - *Interesse for å redusere arbeidsreisenes negative effekter på miljøet*
- Bedriftene er også ulike
 - *Organisatoriske tiltak*
 - *Flyttehistorie*

Kjennetegn ved områdene

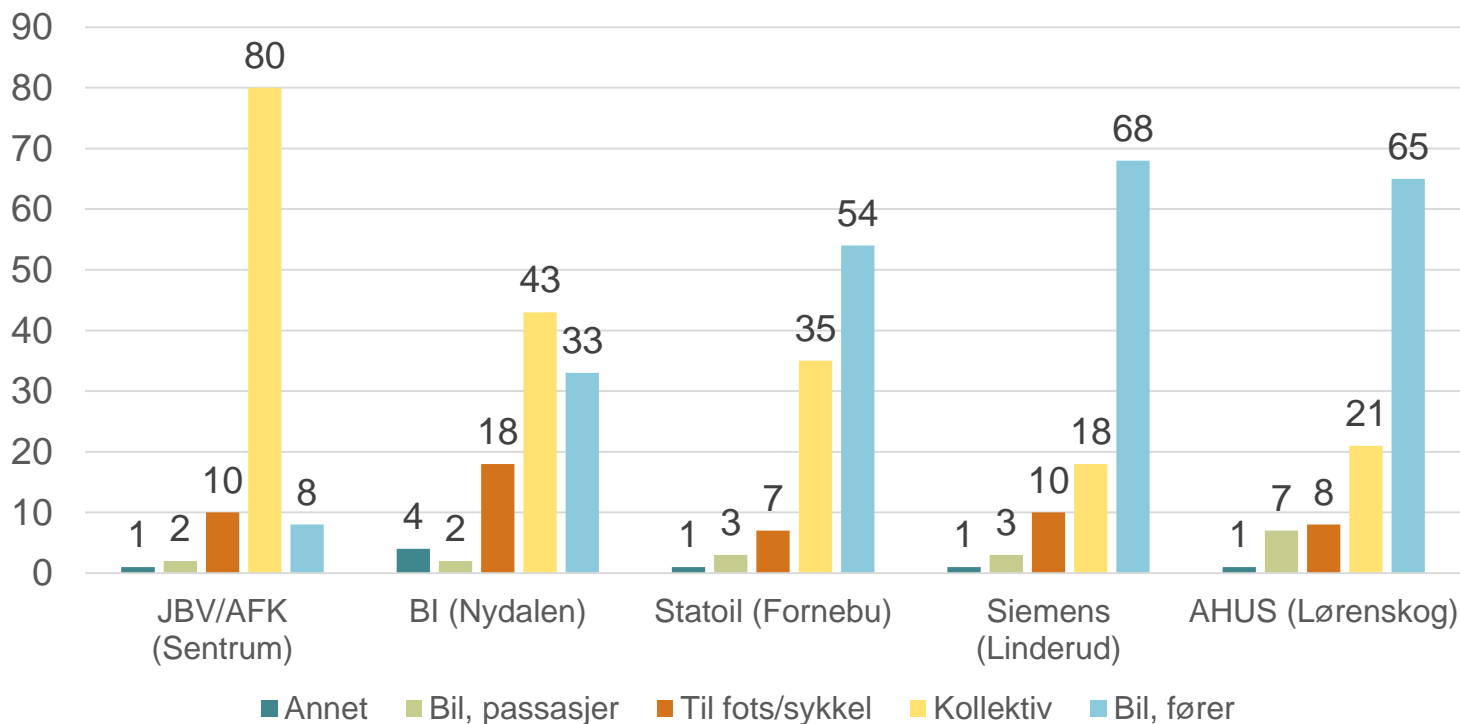
- Norbyhagen (Ahus - sykehus) – Lørenskog, nabokommune til Oslo, lett tilgjengelig med bil, buss nær, 15 min til tog
- Fornebu (Statoil) – Bærum, nabokommune til Oslo, buss – ofte i kø sammen med biler – venter på T-bane
- Nydalen (Handelshøgskolen BI) – innenfor ytre ringvei, et område som er transformert fra industri til «kunnskapsbedrifter» og boliger, tett bebygget og godt kollektivtilbud – busser, T-bane og tog
- Gaustad (UIO) – innenfor ytre ringvei, universitetsområde, brukbart kollektivtilbud, T-bane, buss, trikk
- Linderud (Siemens) – ytre bydel, ved en av de store utfartsårene fra Oslo, lett tilgjengelig med bil, relativt dårlig kollektivtilbud, andre bedrifter i området er arealintensive
- Oslo sentrum (Akershus fylkeskommune og Jernbaneverket), svært bra kollektivtilbud, buss, T-bane, tog

Datainnsamling

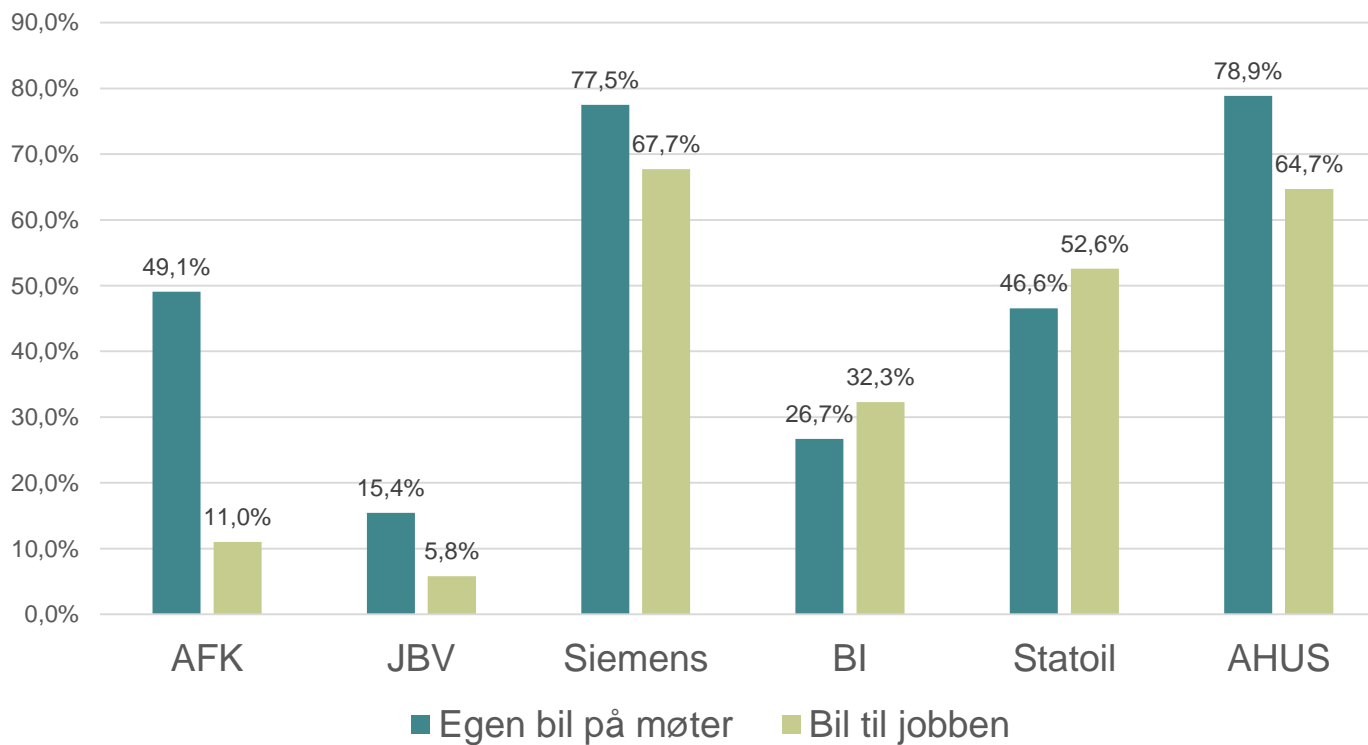
	Virksomhet	N	Prosent
Sentrum	Akershus fylkeskom.	255	4,4
	Jernbaneverket	539	9,4
Ytre sentrum	Siemens	425	7,4
	BI	297	5,2
	Statoil	979	17,0
	UiO	1663	28,9
Omegn	AHUS	1597	27,7
	Total	5755	100,0

- Nettbasert survey i syv virksomheter i perioden 2013-2015
- Standardisert datainnsamling
- Tilpasninger i forhold til områder og virksomheters egne behov og ønsker
- Tema: reisemiddelvalg,; motiver; tilfredshet; vurderinger av tiltak; barrierer mot endring; endringsvilje; forslag til tiltak; mm
- Totalt 5755 svar

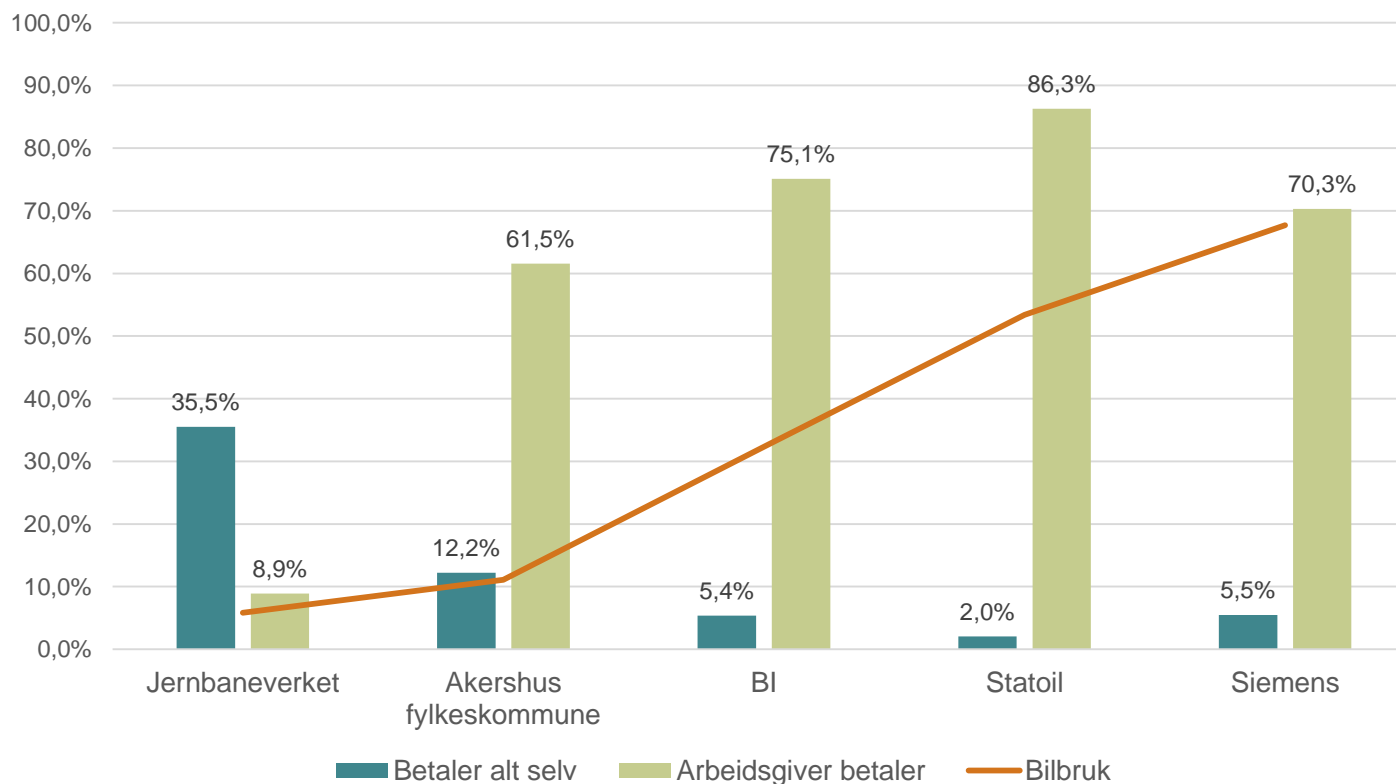
Hovedtransportmiddel for siste arbeidsreise

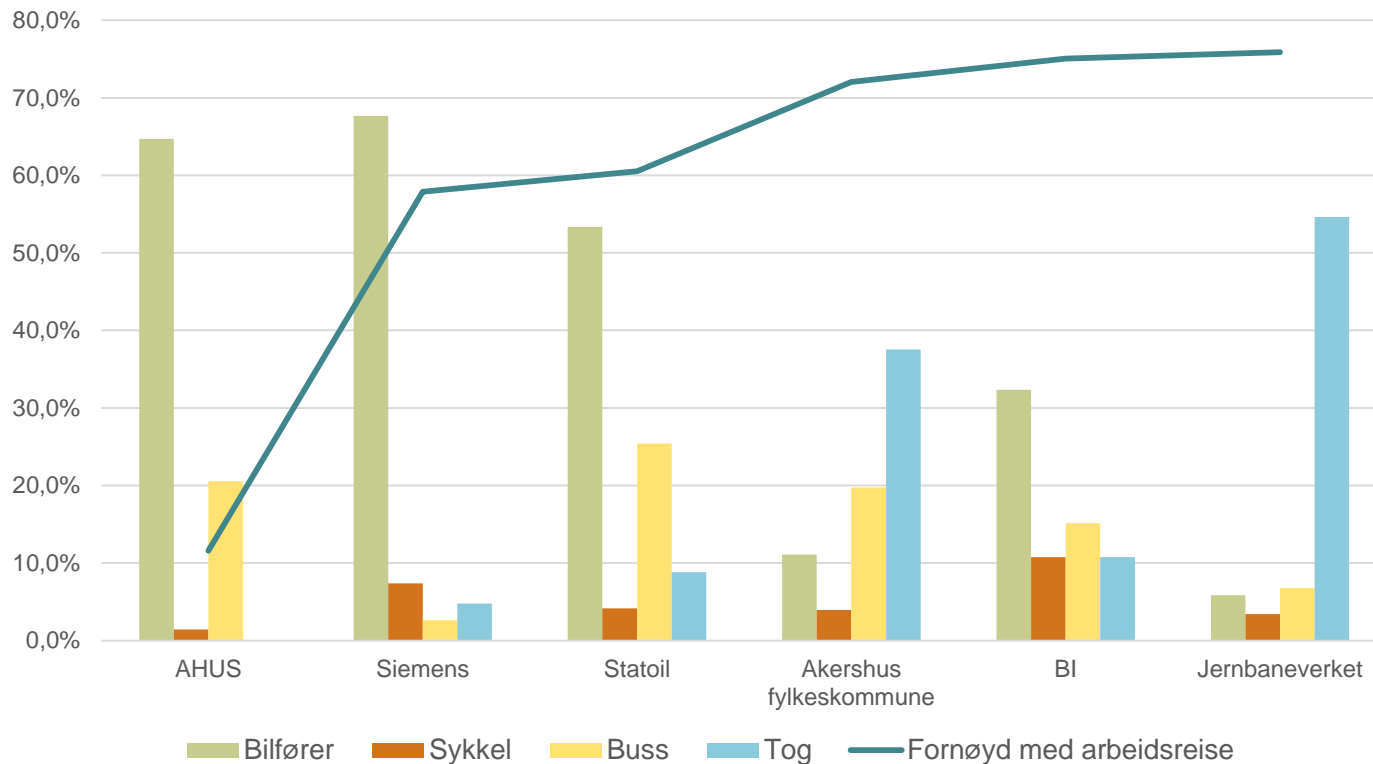
Bilbruk til jobben og på møtereiser

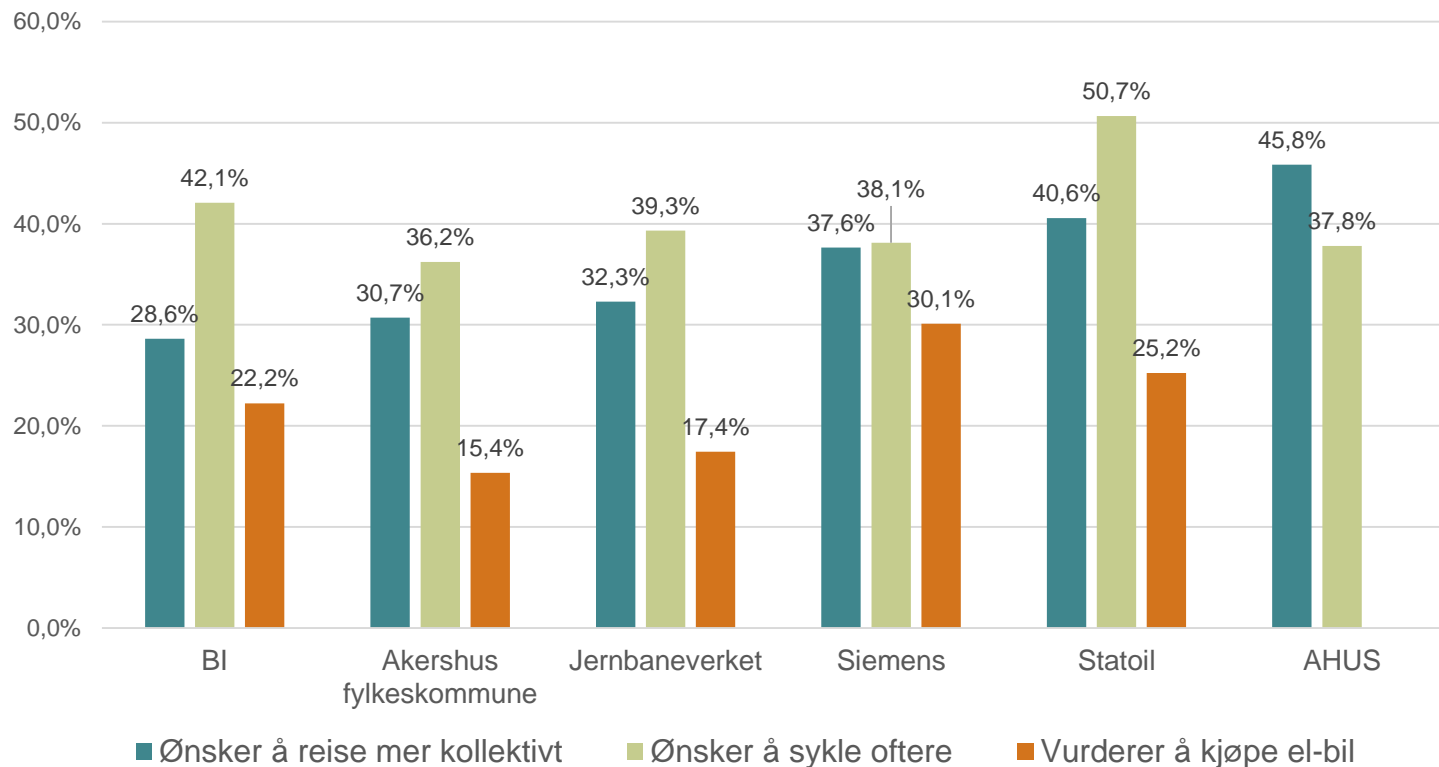
Parkering og bilbruk

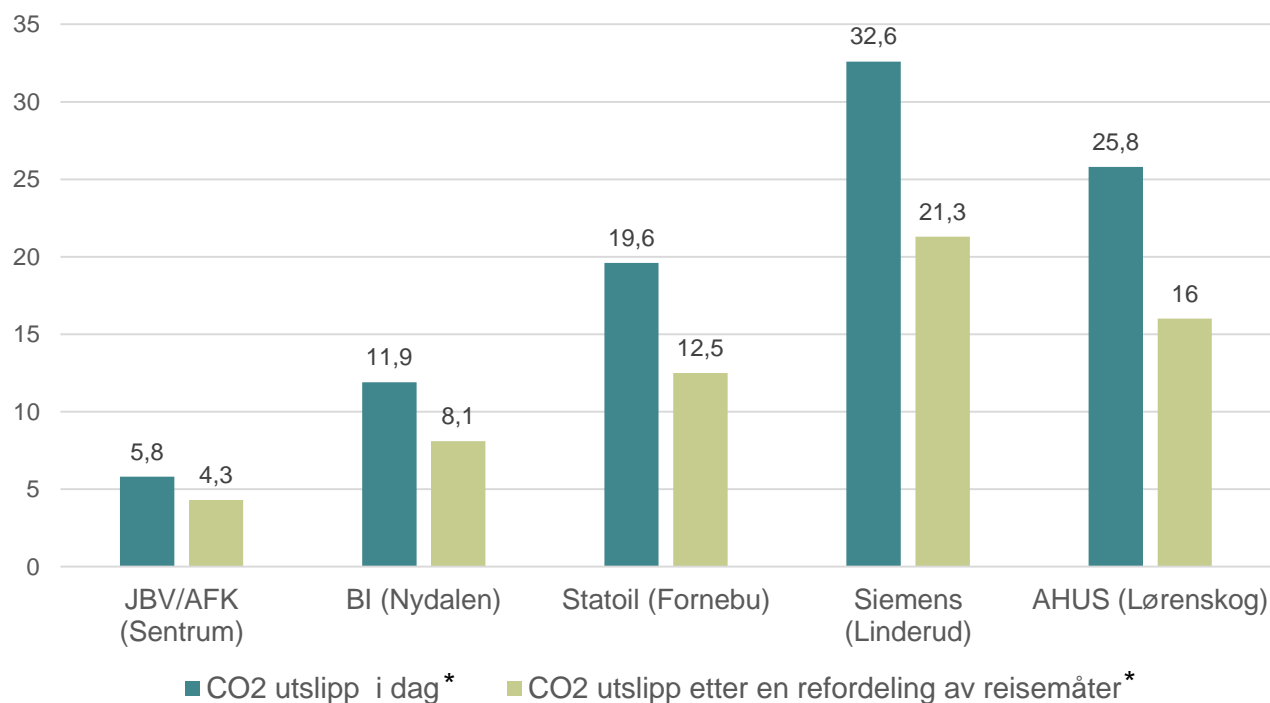
Tilfredshet med siste arbeidsreise og transportmiddel

Interesse for å endre atferd blant bilistene

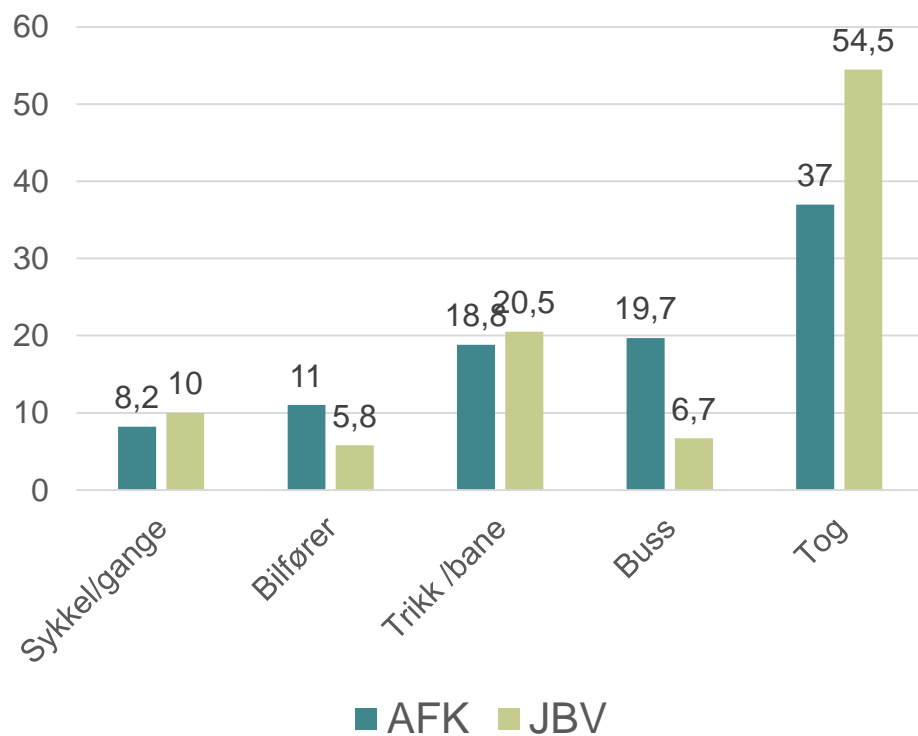

Estimerte CO₂ utslipp før og etter refordeling av reisemåter

* Kg per person per uke

Sammenligning av to virksomheter i sentrum

- AFK & JBV
 - *Samme lokasjon*
 - *Samme type arbeid*
 - *Ulike insentiv-ordninger*
- Akershus Fylkeskommune
 - *Tilbud om gratis parkering ved arbeidsplassen*
- Jernbaneverket
 - *Parkering bare for ansatte med særskilte behov*
 - *Gratis årskort for jernbanen*
- Signifikante ulikheter i transportmiddelbruk
 - *Indikerer at policy tiltak er virksomme*

Konklusjoner

- Bruk av transportmidler til arbeidsreiser er i stor grad relatert til virksomhetenes lokasjon i bysoner
- Også organisatoriske tiltak, som parkeringsordning, har stor betydning
- Bruk av bil til jobben styrer i stor grad også valg av transportmiddel på reiser i løpet av arbeidsdagen
- Tilfredshet med arbeidsreisen synker med bruk av bil og øker med bruk av tog og sykkel/gange.
- Det er stor interesse for å endre reiseatferd i virksomhetene, og endringene kan potensielt gi betydelige reduksjoner i CO₂ utslipp.

Tøi-rapporter

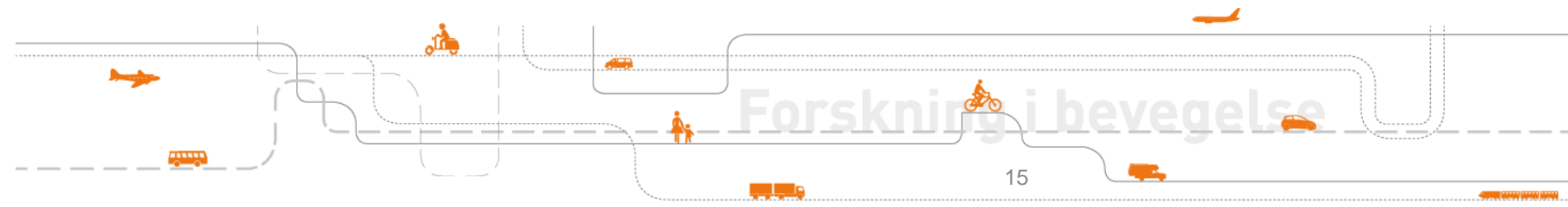
- Julsrud, T.E., Hjorthol, R. Gundersen, F. (2015) Arbeidsreiser til sentrum. En undersøkelse av Akershus fylkeskommune og Jernbaneverket. TØI rapport 1406/2015. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Hjorthol, R., Julsrud, T. E., Vågane, L (2014) Arbeidsreiser til Nydalen. Eksempelet BI. TØI-rapport 1348/2014. Oslo: Transportøkonomisk institutt
- Hjorthol, R., Julsrud, T. E., Vågane, L (2014) Arbeidsreiser til Fornebu. Eksempelet Statoil. TØI-rapport 1320/2014. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Hjorthol, R., Julsrud, T., Vågane, L. (2013) Arbeidsreiser til Linderud. Eksempelet Siemens. TØI rapport 1288. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Julsrud, T. E., Vågane, L., Hjorthol, R., (2013) Hva skal til for å få mer miljøvennlige arbeidsreiser til Ahus. TØI-rapport 1257/2013. Oslo: Transportøkonomisk institutt.

Artikkel

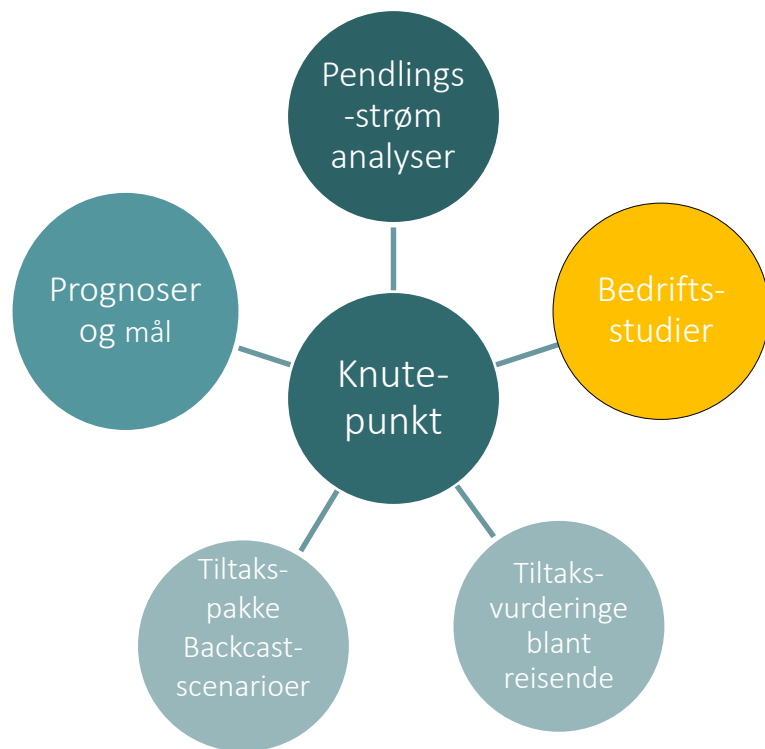
- Hjorthol, R., Julsrud, T.E. (2015) Oslos ytterområder: Dårlig kollektivtilbud og gratis jobbparkering forhindrer klimagevinst. Samferdsel 6, 10-11.

Takk for oppmerksomheten!

Tom Erik Julsrud
tej@toi.no!

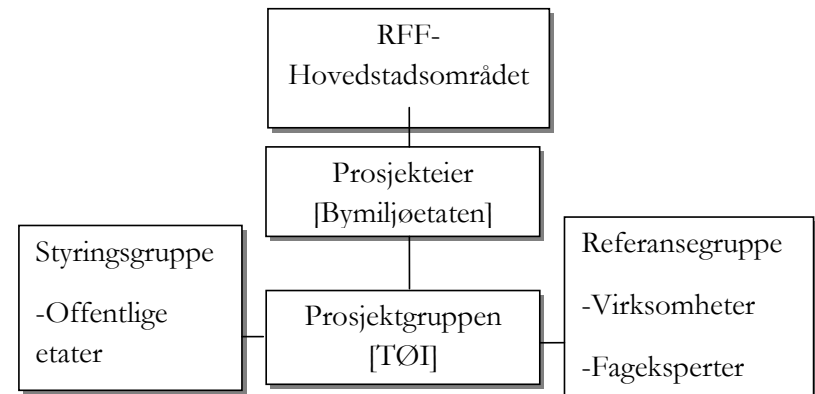
Fem arbeidspakker som analyserer reisevaner og transportmønstre med ulike metoder

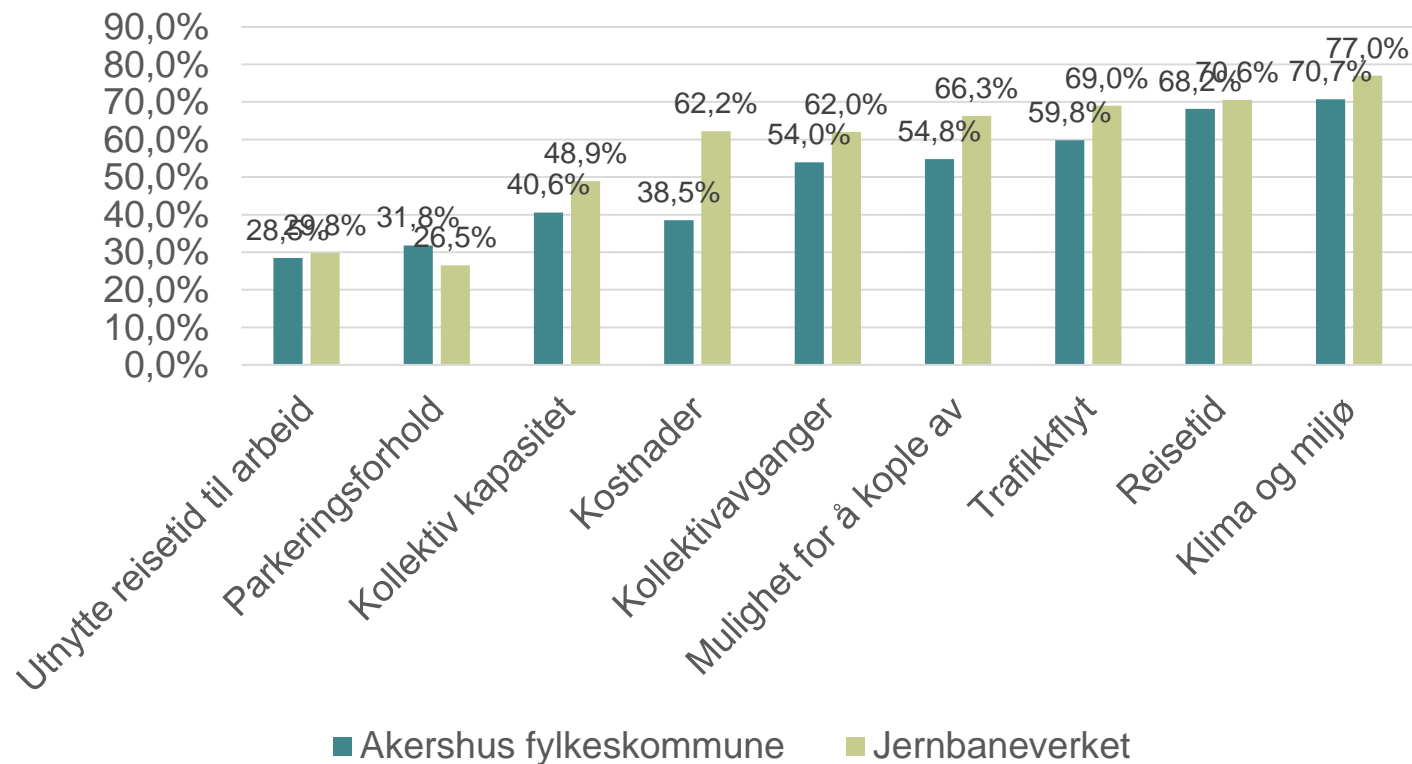
- Arbeidet gjennomføres i fem integrerte arbeidspakker (Ap)
 - Ap1: Prognoser for trafikkvekst og politiske mål og tilgjengelige tiltak
 - Ap2: Bedriftsundersøkelser (web-survey)
 - Ap3: Analyser av pendlingsstrømmer (Register-data)
 - Ap4: Analyse av tiltakseffekter og transporttilbud (SP analyse)
 - Ap5: Utarbeide best egnede tiltakspakker nødvendige for å nå målene i NTP (scenarier)

Prosjektorganisering

- Prosjekteier er Bymiljøetaten som rapporterer direkte til RFF i Oslo og Akershus
- Arbeidet i prosjektet gjøres i sin helhet av TØI
- Prosjektet rapporterer til en styringsgruppe bestående av Akershus fylkeskommune, Jernbaneverket, Statens vegvesen (RØ), Ruter, Oslopakke3 sekretariatet
- Referansegruppen inkluderer styringsgruppen og dessuten alle bedriftspartnere (Statoil, Ahus, UIO, Siemens, Avantor) og fagekspertter (Bertil Vilhelmson og David Banister)
- Referansegruppen og styringsgruppen møtes 1-2 ganger i året.
- Prosjektsamarbeidet er regulert gjennom en konsortieavtale

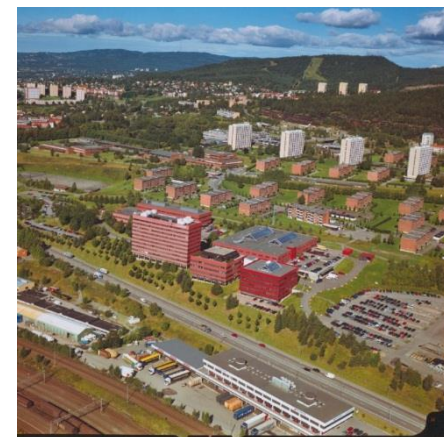
Hva er reisende mest fornøyd med?

Andelen som er ganske eller svært fornøyd med ulike aspekter ved arbeidsreisen etter virksomhet. Prosent.

Hva slags kunnskap kan prosjektet gi?

- Økt forståelse av hvilke utfordringer reisende i ulike deler av OA opplever og hva som skal til for at de skal endre reiseatferd.
- Komparative analyser av likheter og ulikheter mellom virksomheter og knutepunkter
- Kunnskap om hvordan knutepunkter i OA kan håndteres med forskjellige tiltakspakker
- Innsikt i ulike virkemidlers effekt på reiseatferd og reisemiddelvalg i hvert knutepunkt.
- Fremtidige utfordringer i knutepunktene knyttet til befolkningsvekst, bosetting, næringsutvikling, mm

Vanligste transport på lokale møtereiser

